

MEER INFORMATIE

Heeft u vragen? Neem dan gerust contact met ons op.

Openingstijden Woonwinkel

Maandag tot en met vrijdag van 8.30 uur tot 12.30 uur.
Wilt u 's middags komen? Maak dan een afspraak.

Telefonisch bereikbaar

Maandag tot en met donderdag van 8.30 uur tot 17.00 uur.
Vrijdag 8.30 uur tot 12.30 uur.

Reparatieverzoeken geeft u aan ons door via de website.
U kunt er ook voor bellen tussen 8.30 uur en 12.30 uur
(optie 1). Is er sprake van spoed? Dan kunt u ons dag en
nacht bellen.

Bezoekadres

Waalresegweg 25, Valkenswaard

Postadres

Postbus 117
5550 AC Valkenswaard

Telefoon (040) 208 38 38
E-mail info@woningbelang.nl
Internet www.woningbelang.nl

KLUSWIJZER

Zelf sanitair installeren

- Water aan- en afvoer
- Werkzaamheden aan leidingen
- Toilet
- Bad
- Douche
- Wastafel

Een luxer toilet, een ligbad of een douche-cabine, het zijn zaken waarmee u uw woning kunt verfraaien en er een persoonlijk tintje aan kunt geven. Het sanitair en de benodigde installatiematerialen zijn te koop in een speciaalzaak of bouwmarkt.

De plaatsing kunt u natuurlijk aan een vakman overlaten, maar het is ook mogelijk om dat zelf te doen. Deze kluswijzer vertelt er meer over.

De regels

Voor het wijzigen en/of aanbrengen van sanitaire voorzieningen hoeft u geen bouwvergunning of iets dergelijks aan te vragen. U dient wel vooraf schriftelijk toestemming te vragen aan Woningbelang. Wij kunnen u dan ook met raad en daad bijstaan. De kwaliteitseisen die Woningbelang stelt aan de werkzaamheden, vindt u in deze folder.

Water aan- en afvoer

Of u nu een toilet, een bad, een douche of een wastafel installeert, altijd krijgt u te maken met water dat moet worden aan- en afgevoerd. Ook als u zoveel mogelijk uitgaat van bestaande aansluitingen, ontkomt u vaak niet aan een kleine verlening of omlegging.

In verreweg de meeste huizen is de waterleiding van koper. Een 22 mm dikke buis komt uw huis binnen bij de watermeter en de hoofdstopkraan. Daarvandaan zijn er vertakkingen met een diameter van 15 mm naar de keuken, de badkamer en het toilet. Kranen en toestellen zijn hier vaak met een leiding van 12 mm dikte op aangesloten.

Het water wordt afgevoerd via de verticale standpijp die uitmondt op het riool. De afvoerbuizen zijn doorgaans van pvc; die van het toilet heeft een diameter van 110 mm de overige meestal 40 of 50 mm. Aan het begin van elke afvoer zit een sifon of stankafsluiter, die altijd bereikbaar moet zijn om verstoppingen te kunnen verhelpen.

Tip

Sluit voordat u begint altijd de waterleiding af. Dit kan door de hoofdkraan dicht te draaien en daarna alle kranen in huis open te zetten. Soms hebben vertakkingen een eigen stopkraan en volstaat het om maar een gedeelte van het circuit af te sluiten. Op elke stopkraan zit een aftapkraantje, waarmee u het water uit de leiding laat lopen.

Werkzaamheden aan leidingen

Voor een sanitaire klus zijn de volgende gereedschappen nodig: rolmaat, waterpas, ijzerzaag en verstekbak of pijpensnijder, pijpenbuiger, schuurpapier, waterpomptang, steeksleutels, soldeerbrander, boormachine en een schroevendraaier.

Koperen aanvoerleidingen

Voor de waterleiding gebruikt u een koperen KIWA-gekeurde buis met de juiste diameter. Buigen doet u met een pijpenbuiger of door bochtstukken van 45N of 90N aan te brengen. Andere verbindingen maakt u, afhankelijk van de situatie, met hulpstukken, zoals een muurplaat, een T-stuk of een kruisstuk.

Met een sok koppelt u twee buiseinden, met twee S-koppelingen monteert u een mengkraan en voor uitzonderlijke gevallen is er de flexibele koppeling. U kunt de verbindingen solderen of gebruik maken van knelfittingen, wat wel gemakkelijker, maar veel duurder is.

Om te solderen zaagt of snijdt u de buis haaks af. Schuur de brander weg en reinig de buitenkant van de buis en de binnenkant van het hulpstuk met staalwol. Smeer beide uiteinden in met soldeervet en schuif ze in elkaar.

Zet de vlam van de brander erop. Zodra het vet gaat vloeien, drukt u de soldeerdraad tegen de afsluitnaad. Het soldeer vloeit dan vanzelf naar binnen.

Maak de verbinding na afkoeling schoon met een vochtige doek. Ook voor een knelfitting moeten de buiseinden haaks en braamloos zijn.

Schuif vervolgens op beide eerst de moer en dan de ring. Steek daarna de buizen in de fitting en draai de moeren met twee steeksleutels stevig vast.

De leidingen zet u op de muur vast met beugels of klemzadels. Plaats deze maximaal een meter uit elkaar en op hooguit 15 cm van een haakse bocht.

Waterleidingen krimpen en zetten uit. Omring ze op de plek waar ze door vloeren en muren gaan, met een stukje pvc-buis dat een iets grotere diameter heeft.

De naden dicht u af met siliconenkit. Als de koperen leidingen worden ingestort in beton is het beter ze te omringen met een pvc-buis.

Kunststof afvoerleidingen

Voor kunststof leidingen bestaan er eveneens hulpstukken als bochten, T-stukken en moffen. Als die zijn voorzien van een rubberen ring, steekt u ze zo in elkaar, anders gebruikt u pvc-lijm. Zaag de buizen haaks af en verwijder bramen met een mesje.

Maak de onderdelen vetvrij met een speciaal reinigingsmiddel, breng de lijm aan en schuif de delen in elkaar. Hierna mag u ze niet meer draaien, anders gaat de verbinding lekken.

Met beugels bevestigt u de leidingen op de muur of tegen de onderkant van de vloer. Laat afvoerleidingen nooit precies horizontaal lopen.

Een toilet installeren

U kunt kiezen uit een toiletpot met een uitgang naar achteren of naar beneden. De afstand tussen de pot en de achterwand bepaalt het type waterreservoir. Wellicht is er voldoende ruimte voor een duoblok, waarbij pot en reservoir één geheel vormen.

Verwijder eerst alles wat u wilt vervangen. Draai de stopkraan van het reservoir dicht en spoel door, haal de valpijp weg, neem de stortbak van de wand en schroef de pot los.

Stop het afvoergat tijdelijk dicht, zodat er niets in kan vallen.

Bevestig de nieuwe stortbak aan de wand en monteer de toevoerleidingen en het stopkraantje. Haal voordat u gaat solderen de losse onderdelen uit het kraantje, anders verbranden ze. Sluit vervolgens met een moer en een rubberen ring de pvc-buis naar de pot aan.

Zet het nieuwe toilet boven de afvoer en teken de schroefgaten af. Boor de gaten; gebruik bij een betonvloer pluggen.

Schuif het afvoermanchet over de uitlaat van de pot, eventueel met wat afwasmiddel, en maak de naden waterdicht met siliconenkit. Plaats nu het toilet waterpas, met zonodig wat stukjes hardboard onder de rand en schroef het vast. Sluit tot slot de valpijp aan. Bij een duoblok hoeft u alleen de pot te plaatsen en de watertoevoer te verzorgen.

Een bad of douche aanleggen

Bij een ligbad en een douche komen de leidingen voor warm en koud water binnen via een muurplaat. Hierop wordt een mengkraan aangesloten met behulp van twee S-koppelingen. Omdat die onafhankelijk van elkaar kunnen draaien, is het altijd mogelijk om de kraan exact horizontaal te bevestigen. U maakt de koppelingen waterdicht door de schroefdraad met teflontape te omwikkelen.

Bad

Lig-, zit- en andere baden zet u met stelpootjes zuiver horizontaal. De randen laat u rondom steunen op een ombouw. Waar het bad tegen de muur komt, bevestigt u met pluggen en schroeven een stevige lat. De andere zijden laat u rusten op een frame van bijvoorbeeld houten balken van 44 x 67 cm en gipsplaten.

Beter is om wandjes van gasbetonblokken te metselen, die ook gemakkelijker te betegelen zijn. In de ombouw neemt u een tegelluikje op (in diverse maten verkrijgbaar), zodat u later altijd de sifon kunt bereiken.

Maak eerst de afvoer in orde. Bevestig in het bad de afvoerplug en monteer de overloop die hiermee een geheel vormt. Smeer de bovenrand van de ombouw af met specie en druk het bad hierin totdat deze op de ondersteuning rust. Dicht de naden rondom met siliconenkit.

Breng dan via het luikje de sifon aan tussen de badplug en de afvoerleiding. Aan de onderkant van het metalen bad zit een lip die u met een blanke draad, beschermd door een elektrabuis, verbindt met de aardleiding. Als u de ruimte onder het bad opvult met glas- of steenwol, blijft het water langer warm. Sluit als laatste de mengkraan aan.

Douche

Het installeren van een douche gaat op dezelfde wijze als van een bad. Let erop dat onder de bak voldoende ruimte overblijft voor de sifon.

Let op

In natte ruimten gelden speciale veiligheids-eisen ten aanzien van het aanbrengen van verlichtingsarmaturen, contactdozen en elektrische apparaten. Wij adviseren u met klem hierover uitvoerige informatie aan te vragen (de voorschriften hierover zijn weergegeven in de NEN 1010) bij de speciaalzaak of bij het Energiebedrijf.

Een wastafel plaatsen

Alleen een sterke wand kan een wastafel dragen. Breng daarom in een gipsplatenwand eerste een extra dwarsligger of een stuk multiplex aan tussen twee standers van het regelwerk. Een wastafel hangt gemiddeld 90 cm hoog.

Maak aftakkingen (12mm) van de leidingen voor warm en koud water. Hiervoor zaagt u de leiding door op twee plaatsen, 19 mm van elkaar. Verwijder het losse pijpje en zet er een T-stuk voor in de plaats. Op soortgelijke wijze leidt u vanaf de riole-

ring een pvc-afvoerbuis (40mm) tot midden onder de wastafel, zo dicht mogelijk tegen de wand.

Monteer vervolgens de twee buigbare kraanbuisjes in de daarvoor bestemde openingen van de wasbak, alsmede de kraan zelf. Zet ook de afvoerplug vast.

Aan de achterkant van de wastafel zitten twee ophanggaten. Meet hiervan nauwkeurig de hartophartafstand op en teken ze met behulp van een waterpas af op de wand.

Boor gaten van 12 mm, steek er pluggen in en bevestig de wasbak met de bijgeleverde ophanghaken, plubouten of draadstiften. Plaats tenslotte de sifon en sluit de aan- en afvoerleidingen aan.

Tip

Leveranciers van sanitair en badkamers kunnen u uitstekend informeren over de juiste hoogte, breedte en indeling van de badkamer. Het is soms niet nodig een ingrijpende verbouwing te hebben. Een verfje of alleen een nieuwe wastafel kunnen uw badkamer al een nieuwe uitstraling geven.

Een wasmachine aansluiten

Maak met een T-stuk een aftakking van de waterleiding naar een gemakkelijk bereikbare plaats dicht bij de wasmachine. Bevestig aan het uiteinde een muurplaat voor de kraan. Op de riolering sluit u een afvoerpijp met een sifon aan. De bovenkant moet op minstens 65cm boven de vloer komen. Hierop lijmt u een pvc-sok met een speciaal rubberen manchet, waarin u de afvoerslang van de machine klemt.

Waterbesparend sanitair

De gemiddelde Nederlander gebruikt 135 liter per dag of wel 50.000 liter per jaar. Waterbesparend sanitair is niet alleen gunstig voor het milieu, maar ook voor uw portemonnee.

Een waterzuinig toilet kan het verbruik terugdringen tot 10.000 liter per jaar. Een stortbak met een beperkte inhoud en een spoelonderbreking die u beide ook op een bestaand toilet kunt aanbrengen, bespaart ongeveer 5.000 liter.

Bij een spaardouchekop – alleen geschikt voor een combiketel of een boiler en niet voor een kleine geiser – kan de besparing oplopen tot 7.500 liter. Bovendien verbruikt u hiermee minder gas.

Voor keuken- en wastafelkranen zijn volumebegrenzers verkrijgbaar, die zowel water (1.500 liter) als gas besparen. Dat is mooi meegenomen.

Bouwkundige en veiligheidsvoorwaarden

- Verander bij voorkeur niets aan het leidingwerk en de aansluitpunten van gas, water en elektra. Wanneer dit toch nodig is, moet dit door een erkend installateur worden uitgevoerd
- De aansluitingen van het sanitair op de binnenriolering moeten waterdicht zijn
- De sifon of standafsluiter moet altijd bereikbaar zijn, bij een ligbad via een inspectieluik
- De afvoerleiding van het riool mag nooit aangesloten worden op een buis met een kleinere diameter
- Gebruik een hittebestendige pvc-afvoerbuis

Toiletspot

- Gebruik alleen materiaal met een KIWA-keurmerk of CE-keurmerk

Fontein en wastafel

- Gebruik alleen materiaal met een KIWA-keurmerk of CE-keurmerk
- De hoogte van de wastafel is 90 tot 95 cm boven de grond
- De fontein moet worden aangesloten met een witte of chroomkleurige bekiersifon, met een afvoer op de binnenriolering in dezelfde kleur; de doorvoer bij een wand-aansluiting moet worden weggewerkt met een rozet

- Bevestig de fontein of wastafel met de daarvoor bestemde bevestigingsbouten
- De wastafel moet zijn voorzien van een stop met ketting

Kranen

- Het gebruik van stopkranen is aan te raden, zodat u niet alle watertoevoer af moet sluiten
- Gebruik alleen merken die voldoen aan het KIWA of CE keurmerk.
- De kraan bij het bad in het midden van de lange zijde plaatsen en in de douche 1.10 meter vanaf de grond

Douche

- Aanbevolen hoogte voor de douchecabine is 2.10 meter
- Gebruik alleen materiaal met een KIWA-keurmerk of CE-keurmerk
- De douchecabine moet goed (spat)waterdicht zijn en zijn afgewerkt met schimmelwerende kit; de bevestigingsmiddelen zijn van roestvast staal
- De douchebak is min. 80 bij 80 cm en heeft een plaatdikte van 3,5 mm

Bad

- Het ligbad moet geaard zijn
- Als het bad rondom is dichtgemaakt, moet er een inspectieluik aanwezig zijn
- Gebruik als afwerking schimmelwerende kit
- Het bad moet waterpas zijn

Elektra

- Elektra in de badkamer moet zijn aangebracht door een erkend installateur volgens de eisen van de NEN 1010
- Metalen onderdelen in de badkamer moeten zijn geaard
- De verlichting is waterdicht en geschikt voor vochtige ruimten
- Losse draden zijn in de bad- en toiletruimte niet toegestaan

Onderhoudstechnische eisen

- Het onderhoud aan de door u aangebrachte voorziening is voor eigen rekening

Verhuurtechnische eisen

- Kies niet te opvallende kleuren